

כו"כ מישראל, שאז בודאי נפעל אמיתית הענין ד"תשועה והצלה" – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

וכל זה נפעל באופן ד"מיד הן נגאלין", "מיד" ממש, "נאור", במהרה בימינו ממש.

* * *

יח. מאמר (כעין שיחה) ד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק.

* * *

יט. נהוג ללמוד פסוק בפרשת השבוע עם פירוש רש"י, ובב' האופנים: ביאור בדברי רש"י, או ביאור בענין מוקשה בפשטות הכתובים שרש"י אינו מבאר. וכן נהוג לבאר ענין בהערות אאמו"ר על הזהר דפרשת השבוע.

בפרשתנו (כח, לו) נאמר: "ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קודש לה".

והנה, בפסוק זה ישנה שקו"ט במפרשים (כולל אלו שפירושיהם ע"ד הפשט) – על מי קאי "קודש לה" שנכתב על הציץ (ראה גם תוי"ש עה"פ):

יש מפרשים ש"קודש לה" קאי על אהרן הכהן, שלובש את בגדי הכהונה (שבתוכם הציץ), כמ"ש "ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים". ואי אפשר לומר ש"קודש לה" קאי על הציץ עצמו – מכיון שכל הבגדים (לא רק הציץ) הם קודש לה, כמ"ש בהתחלת פרשתנו: "ועשית בגדי קודש . . . לקדשו גוי".

יש מפרשים ש"קודש לה" קאי על האפוד ועל החושן שבהם היו כתובים שמותיהם של בניי, כלומר, שבניי הם "קודש לה". ויש מפרשים שמוסיפים שהכוונה היא לקרות **מלמטה למעלה**, כלומר מתחילים לקרוא את שמות בני ישראל, ראובן שמעון כו' יוסף ובנימין שבטי ישורון, הכתובים על החושן, וממשיכים לקרוא למעלה – שמות בניי שהיו כתובים על ב' האבנים שעל כתפות האפוד, וממשיכים לקרוא למעלה יותר – "קודש לה" (שע"ג הציץ), כלומר, שכל בניי הם "קודש לה".

ונוסף לזה – ישנה שקו"ט בנוגע לאופן כתיבת התיבות "קודש לה":

איתא בגמרא (שבת סג, ב. סוכה ה, א): "תניא ציץ כמין טס של זהב . . . וכתוב עליו ב' שיטין, יו"ד ה"א מלמעלה, וקודש למ"ד מלמטה (השם שלם בשיטה עליונה, וקודש למ"ד בשיטה תחתונה, שלא להקדים שאר אותיות למעלה מן השם מאחר ששני שיטין היו). ואמר ר' אליעזר בר' יוסי אני ראיתיו ברומי, וכתוב קודש לה' בשיטה אחת".

וברמב"ם (הלי' כלי המקדש רפ"ט): "וכותב עליו שני שיטין קודש לה', קדש מלמטה לה' מלמעלה (כי כך גירסת הרמב"ם בגמרא, דלא כהגירסא שלפנינו: "יו"ד ה"א מלמעלה וקודש למ"ד מלמטה"), ואם כתבו בשיטה אחת כשר, ופעמים כתבוהו בשיטה אחת".

ומבואר בכ"מ: "אע"ג דפליג התם ר' אליעזר בר' יוסי ואמר אני ראיתיו ברומי וכתוב עליו קודש לה' בשיטה אחת, פסק כת"ק. ומ"ש ואם כתבו בשיטה אחת כשר, נראה דהיינו מדאמר ר"א בר"י אני ראיתיו, דאע"ג דהלכה כת"ק, היינו לכתחילה, אבל בדיעבד מיהא הלכה כר' אליעזר בר' יוסי. ומטעם זה כתב ופעמים כתבוהו בשיטה

אחת, דכיון דעד ראי' הוא ר' אליעזר בר' יוסי, אמרינן דפעמים כתבוהו כן".
ובמאירי (שבת שם) איתא: "וכתוב עליו בשני שיטין . . . ואעפ"י שמגדולי
החכמים העידו אני ראיתיו ברומי וכתוב עליו קודש לה' בשיטה אחת, לא הכחישו את
הידוע אצלם אף בעדות ראי"י (ואינו כותב שבדיעבד כשר גם בשיטה אחת, מכיון שס"ל
שהלכה כתי"ק גם בדיעבד).

ונמצא — שמלבד הפלוגתא אם נכתב בשיטה אחת או בבי שיטין, הרי גם בדעת
ת"ק שנכתב בבי שיטין, ישנם חילוקי דעות: "וי"ד ה"א מלמעלה וקודש למ"ד
מלמטה" — כהגירסא שלפנינו, או כגירסת הרמב"ם — "קודש מלמטה לה'
מלמעלה", כלומר, שהלמ"ד הי' ביחד עם השם (בתור אות השימוש).

ובגירסא שלפנינו (וי"ד ה"א מלמעלה וקודש למד מלמטה") גופא ישנם חילוקי
דעות: זה למעלה מזה ממש, או שלא כנגד זה ממש, אלא יו"ד ה"א בסוף שיטה
ראשונה וקודש למ"ד בתחלת שיטה שניי, שאז הרי זה כדרך קריאתו (תוס' — שבת
וסוכה שם).

והנה, למרות שישנה שקו"ט ופירושים שונים בפסוק זה, הן בנוגע לאופן הכתיבה
ד"קודש לה"י" (כמובא גם בתו"ש מילואים לכרך כג ע' קפב"ג), והן בנוגע לפירוש
הדברים, על מי קאי מ"ש "קודש לה"י" (כנ"ל בארוכה) — לא מפרש רש"י מאומה על
פסוק זה!

וכפי שיתבאר לקמן.

ג. בהמשך להמוזכר לעיל אודות אופן כתיבת התיבות "קודש לה"י" ע"ג הציץ —
רואים דבר פלא: למרות עדותו של ר' אליעזר בר' יוסי, "אני ראיתיו ברומי וכתוב
קודש לה' בשיטה אחת", אעפ"כ, פסק הרמב"ם להלכה כתי"ק, ש"קודש לה"י" כתוב
בבי שיטין.

מדברי הגמרא עצמה (לולי פס"ד הרמב"ם) הי' מקום לומר שלאחרי עדותו של ר'
אליעזר בר' יוסי, שינו חכמים את דעתם, מכיון שישנה עדותו של תנא שראה בעצמו
(עד ראי') ש"כתוב קודש לה' בשיטה אחת". אבל מכיון שהרמב"ם פוסק להלכה כתי"ק,
מוכח שגם לאחרי עדותו של ר' אליעזר בר' יוסי, לא נשתנתה שיטתם של החכמים,
דס"ל שנכתב בבי שיטין.

ובפרט ע"פ דברי המאירי שכתב ש"לא הכחישו את הידוע אצלם אף בעדות
ראי"י, שמה מובן שהלכה כתי"ק גם בדיעבד.

וטעם הדבר: מכיון שהי' ידוע לחכמים בקבלה מדור לדור ש"קודש לה"י" נכתב
בבי שיטין — לא הכחישו את הידוע אצלם אפילו כאשר בא עד ראי' נאמן (תנא) ואומר
שראה ברומי ציץ שכתוב בו "קודש לה"י" בשיטה אחת, מכיון שבדאי אין זה הציץ
שלבש הכה"ג (אלא ציץ אחר, כדלקמן), כי בנוגע לציץ שלבש הכה"ג (שאודותיו מדובר
בתורה) נמסר להם בקבלה מדור לדור ש"קודש לה"י" נכתב בבי שיטין.

כלומר: אם לא היתה ביד חכמים מסורת וקבלה אודות אופן כתיבת התיבות
"קודש לה"י" (בשיטה אחת או בבי שיטין), הי' מקום לקבל את דבריו של העד ראי',
ולקבוע בהתאם לכך שהי' כתוב בשיטה אחת; אבל מכיון שנמסר להם בקבלה
ש"קודש לה"י" נכתב בבי שיטין — פשיטא שאין לבטל מסורת וקבלה זו אפילו על סמך
עדות של עד נאמן שראה ציץ שנכתב באופן אחר, כי **בודאי** אין זה הציץ שאודותיו

מדובר בתורה, כי אם ציץ אחר. ומה שר' אליעזר ברי יוסי ס"ל שהי' כתוב בשיטה אחרת – הרי זה מכיון שלא היתה בידו מסורת וקבלה באופן אחר.

[ועי'ד לשון חז"ל בכי"מ: "אם הלכה (קבלה) נקבל, ואם לדין יש תשובה", כלומר, אע"פ ש"לדין יש תשובה", אין זה מבטל ח"ו את ההלכה המקובלת].

ואין כל פלא כיצד יתכן שר' אליעזר ברי יוסי ראה ציץ אחר (לא אותו הציץ שלבש הכה"ג) – דמכיון שהציץ הי' תכשיט של זהב, יש לומר שהיו כו"כ שעשו ציץ דוגמתו כדי שיהי' להם תכשיט לנוי (כי בזה לא שייך האיסור דעשיית "בית תבנית היכל כו"י"), ולכן עשאוהו כפי שהי' נראה להם – "קודש לה"י" בשיטה אחת, וכיו"ב, ולא בדיוק ממש כהציץ שבמקדש. וכמו כן יתכן שהיו גוים שעשו דוגמת הציץ עבור ע"ז שלהם [שהרי גם אצלם היתה חשיבות מרובה לביהמ"ק וכליו, וכדמוכח גם מזה שבסעודתו של אחשוורוש השתמשו בכלל המקדש כו'], ומי יאמר להם כיצד לעשות זאת כו'.

כא. והנה, מדברי המאירי הנ"ל (ש"לא הכחישו את הידוע אצלם אף בעדות ראיי") – יש להוכיח גם בנוגע לצורתה של המנורה:

נתבאר בארוכה (לקו"ש תרומה ש.ז.) שצורת המנורה היתה באופן שהקנים שיצאו ממנה (לא היו בצורת חצי קשת, בעיגול, אלא) היו בקו ישר – כפי שרואים בציור שבכת"י הרמב"ם, וכפי שמדגיש ר' אברהם בנו של הרמב"ם ש"ששה קנים . . . נמשכים מגופה של מנורה לצד ראשה ביושר, כמו שצייר אותה אבא מרי ז"ל, לא בעיגול כמו שצייר אותה זולתו". וכמו כן מפורש בפרש"י על התורה (תרומה כה, לב) שהקנים "באלכסון נמשכים ועוליך", כלומר, בקו ישר (ולא בעיגול).

ועפ"ז – אלו שרוצים להוכיח מציור המנורה שע"ג שער טיטוס שקני המנורה היו בעיגול, כחצי קשת, וטענתם היא שזה שצייר את המנורה ע"ג שער טיטוס הוא עד ראיי, מכיון שראה את המנורה בין שאר כלי המקדש שהובאו לרומי – הרי מכיון שציור זה הוא היפך המסורת והקבלה שהיתה בידי הרמב"ם ורש"י (שקיבלו מדור לדור שקני המנורה היו ביושר ולא בעיגול), פשיטא שאין להסתמך על ציור זה (דשער טיטוס) בניגוד למסורת. וכדברי המאירי: "לא הכחישו את הידוע אצלם אף בעדות ראיי".

ובפרט שישנם פרטים נוספים שבהם ציור המנורה שע"ג שער טיטוס אינו מתאים להמבואר בגמרא (ע"פ המסורת שלנו), ולדוגמא: מפורש בגמרא (מנחות כח, ב) שלמנורה היו רגלים, ואילו בציור שע"ג שער טיטוס אין רגלים למנורה.

ישנם כאלו שרוצים לומר שע"י טלטולה של המנורה (מירושלים לרומי, בתהלוכת הנצחון של טיטוס, וכיו"ב) נשברו רגלי' של המנורה. – תירוץ זה הוא אמנם "יג בעלהבית"שער תירוץ", אבל: מלבד שינוי הנ"ל (אודות רגלי המנורה) ישנם שינויים נוספים – הן בנוגע למשטח הזהב שעליו נצב גופה של מנורה, והן בנוגע לציורים שונים (דמויות של חיות, נחש וכיו"ב, שמש וירח וכ"ו) שנראים ע"ג ציור המנורה דשער טיטוס – היפך הענין ד"לא תעשון כדמות שמי המשמשין לפני כו"י" (ע"ז מג, סע"א ואילך).

ומכל זה מוכח שציור המנורה שע"ג שער טיטוס אינו ציור המנורה שהיתה במקדש – מכיון שציור זה הוא בניגוד למסורה, אלא ציור של מנורה דומה כו'. וכפי שמסתבר לומר שהיו כו"כ שעשו מנורות בעלי דמיון מסויים למנורה שבמקדש –

ליופי וכו', ומובן שלא היו בדיוק ככל פרטי המנורה שבמקדש.

יש להביא הוכחה לדבר (שהיו כו"כ מנורות שנעשו בדמיון מסויים למנורה שבמקדש) – מסיפור המובא ביוסיפון (כדלקמן). ובהקדמה: למרות הפקפוקים עד כמה יכולים להסתמך על מ"ש ביוסיפון (כי אע"פ שהביאו הצי"צ (באוה"ת יתרו ע" תשצד), אין פירוש הדבר שכל דבריו הם בתכלית הדיוק כו"כ) – הרי כאשר מדובר אודות סיפור שהוא כמסיח לפי תומו כו', יכולים להביא הוכחה מסיפור זה.

מסופר ביוסיפון (פצ"ה) שא' הכהנים בא אל טיטוס והביאו לו **שתי** מנורות של זהב. והנה, מכיון שבבית שני היתה מנורה אחת בלבד (כי עשר המנורות שעשה שלמה לא היו בבית שני, וכמשנת"ל (שיחת ש"פ תרומה ס"ג) שבציור הרמב"ם למסכת מדות (שבה מדובר אודות בית שני) ישנה מנורה **אחת** בלבד), הרי בהכרח לומר **ששתי** המנורות שהביא הכהן אל טיטוס – לא היו מנורות המקדש, כי אם מנורות שנעשו כדוגמתן (בכמה שינויים).

ואין כל צורך לומר שניסו **לרמות** את טיטוס שאלו הן מנורות המקדש (כי גם הוא ידע שיהודים ממשיכים בעבודות המקדש, כולל הדלקת המנורה, וא"כ, לא יתכן שהמנורות שהובאו אליו הן המנורות שבמקדש) – אלא אותו כהן שרצה לישא חן בעיני טיטוס, הביא לו מנורות יקרות ונאות ביותר, שהיו עשויות **כדוגמת** המנורה שבמקדש. וכאמור – לא כדי לרמותו שיחשוב שאלו הן מנורות המקדש, כי אם נתינת מתנה יקרה ונאה כדי לישא חן בעיניו.

ונחזור לענייננו: מכיון שישנה מסורת המקובלת אצלנו אודות צורתה של המנורה (ע"פ דברי הרמב"ם ורש"י, שקיבלו זאת מהדורות שלפניהם כו"כ) – הרי כל עדות ראוי אינה יכולה לשנות את הדבר, ובלשון המאירי: "לא הכחישו את הידוע אצלם אף בעדות ראוי". ומה שרואים ציור באופן אחר – אין זה ציור מנורת המקדש, כי אם ציור של מנורה אחרת. וע"ד האמור לעיל אודות הציץ כו'.

כב. בהמשך להמדובר אודות פירוש רש"י – הנה נוסף על מה שרש"י אינו מבאר (כנ"ל ס"ט), ישנו גם ענין הדורש ביאור בדברי רש"י: על הפסוק "ועשית על שוליו רמוני תכלת וגו'" (כח, לג), מפרש רש"י: "רמוני – עגולים וחלולים היו, כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת".
וצריך להבין:

א) לשם מה צריך רש"י להוסיף "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת" – הרי הבן חמש למקרא יודע מה זה "רמוני" (שלכן לא צריך רש"י לפרש תיבה זו בלע"ז), והוא יודע גם כיצד נראה "רמוני" – הוא אכל רמון בליל ר"ה (כמבואר בשו"ע (או"ח סתקפ"ג ס"ד) ש"יאוכלין רמונים ואומרים נרבה זכיות כרמוני"), וא"כ, לשם מה צריך רש"י להוסיף ולבאר "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת"?

ב) לא זו בלבד שאין צורך (לכאורה) בהוספה "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת", אלא אדרבה: הוספה זו היא **בסתירה** למ"ש רש"י בהתחלת פירושו: **עגולים**. . . היו", כי "ביצת תרנגולת" אינה עגולה כרימון, אלא כמובא בשו"ע (יו"ד ספ"ו) בנוגע לסימני ביצים טהורות ש"ראשו אחד כד . . . וראשו השני חד", ואף שהבן חמש למקרא לא למד עדיין שו"ע – הרי מכיון שמפעם לפעם נותנת לו אמו לאכול "ביצת תרנגולת", רואה הוא ומבחין שצורתה שונה מצורתו העגולה של הרימון!

ועפ"ז – הרי זו קושיא "כפול שמונה": לא זו בלבד שאין צורך בהוספה "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת", אלא עוד זאת – הוספה זו מהוה **סתירה** בפירושו, מכיון ש"ביצת תרנגולת" **אינה** עגולה כרימון!

וכפי שיתבאר לקמן.

כג. בהערות אאמו"ר על הזהר דפרשתנו (לקוטי לוי"צ ע' קלד) מובא מאמר הזהר (קפז, א) "כתיב יהי שם ה' מבורך, מאי מבורך... חד מחברנא... אחזיאו לי בחלמא, ורבי יצחק כפתורא שמ"י, מאי מבורך, שירותא קשה וסופי רך, מ"ב קשה... ולבתר רך כו"ל".

ומבאר אאמו"ר את השייכות ד"מבורך" עם ענין החלום (שלכך "בחלמא דוקא הראו הדבר הזה דמברך") – ש"ענין חלום הוא התלבשות מוחין דגדלות... במוחין דקטנות", ומכיון ש"מוחין דגדלות הם חסדים ומוחין דקטנות הם דינים, אי"כ, במברך שיש בתיבה אחת מ"ב ור"ך שהוא דינים וחסדים, הוא כמו ענין החלום שהמוחין דגדלות חסדים מתלבשים במוחין דקטנות דינים". ומבאר בזה כו"כ פרטים, וכן השייכות לר' יצחק כפתורא דוקא – באותיות הקבלה כו'.

אבל עדיין צריך להבין: (א) מה נוגע כאן ענין החלום דוקא, כלומר, לשם מה נוגע להדגיש את הענין דהתלבשות מוחין דגדלות במוחין דקטנות (מלבד מה ש"מוחין דגדלות הם חסדים ומוחין דקטנות הם דינים") – מדוע שלא יהי' הענין דמוחין דגדלות בלבד, (ב) מהי ההוראה בענין זה בנוגע לעבודת האדם.

וכמדובר כמ"פ שאאמו"ר לא ביאר כו"כ ענינים (כולל ההוראות בעבודת האדם) – בהסתמכו על זה שיוכלו להבין זאת ע"פ המבואר במק"א. וכפי שיתבאר לקמן.

כד. בהמשך להמוזכר לעיל אודות צורת המנורה – הרי כאן המקום להעיר אודות שקו"ט שמתנהלת לאחרונה זה משך זמן, מבלי לשים לב לענין עיקרי, שעל ידו מתורצים כו"כ פרטים.

[ובהקדים: אם נתעכב עתה לבאר את כל פרטי השקו"ט כו' – תימשך ההתוועדות עד לאחרי סעודת פורים! ולכן, נתעכב רק על כללות הענין].

כאשר מדברים אודות צורת קני המנורה, אם היו ביושר (כפי שצייר הרמב"ם) או שהיו בעיגול (כפי שצייר זולתו) – אין לערב זאת עם פלוגתא נוספת בנוגע לאופן עמידת קני המנורה ביחס לקנה האמצעי, אם כל ששת הקנים היו בקו ישר ביחס לקנה האמצעי, או שששת הקנים חקיפו את הקנה האמצעי כמין עטרה (בעיגול שלם, או בחצי עיגול).

כלומר: בין אם נאמר שכל קנה הי' יוצא מגופה של מנורה בקו ישר, ובין אם נאמר שכל קנה הי' יוצא מגופה של מנורה כחצי עיגול – אין זה שייך כלל לאופן עמידת קני המנורה **ביחס לקנה האמצעי**, אם עמידתם **בקו ישר** ("מזרח ומערב היו מונחין" או "צפון ודרום"), או שעמידתם **מסביב** לקנה האמצעי (בדוגמת ה"נברשות" שתולין ע"ג התקרה), כעין עטרה, או כחצי גורן עגולה.

ולכן, אלו שסוברים שקני המנורה חקיפו את הקנה האמצעי כעיגול (ראה תו"ש מילואים לדרך כב ע' לב) – אין זה שייך כלל לעצם הצורה של כל קנה בפ"ע, שהוא בקו ישר, אלא שאופן עמידת הקנים (שכל א' מהם קו ישר) ביחס לקנה האמצעי הוא – בעיגול (או חצי עיגול).

[ועפ"ז יומתק מ"ש (שבת כג, ב) בנוגע לנר חנוכה "מילא קערה שמן והקיפה פתילות כו", כלומר, שהפתילות הן מסביבה של הקערה (בעיגול), דלכאורה, מניין קס"ד כזו?! – אלא זהו בדוגמת המנורה שבמקדש, לפי הדעות שהקנים הקיפו את הקנה האמצעי כעטרה].

כה. ויה"ר שבקרוב ממש יקויים היעוד "ותחזינה עינינו בשובך לציון", ואז נזכה לראות את המנורה בביהמ"ק השלישי, ובדרך ממילא לא יהי' צורך בשקוי"ט אודות צורתה של המנורה, כי כולם יראו את המנורה בעיני בשר.

ומכיון שלעתיד לבוא "משה ואהרן עמהם" – זוכים לראות את הדלקת המנורה ע"י אהרן הכהן, "בהעלותך את הנרות".

וענין זה קשור במיוחד עם פרשתנו – מכיון שבהתחלתה מדובר אודות הציווי "ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד . . . יערוך אותו אהרן ובניו גו". ומכיון שביהמ"ק השלישי יהי' בית נצחי, גאולה שאין אחרי' גלות – אזי הדלקת הנרות תהי' באופן ד"תמיד" בתכלית השלימות – באופן נצחי.

וההכנה לזה היא – ע"י קיום מצות הדלקת נרות שבת, כדאיתא בילקוט (ר"פ בהעלותך): "אם שמרתם נרות של שבת אני מראה לכם נרות של ציון" – בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

* * *

כו. הביאור בפרש"י – בענין הציץ:

כאשר לומדים את הפסוק "ועשית ציץ . . . ופתחת עליו פתוחי חותם קודש לה" ע"פ פשוטו של מקרא – אזי מובן הדבר **במשטות**, ללא כל צורך בשקוי"ט:

מכיון שטאמר בכתוב "ופתחת עליו פתוחי חותם קודש לה" – מובן בפשטות שהתיבות "קודש לה" היו כתובות על הציץ ("ופתחת עליו"), והפירוש בזה הוא – **שהציץ הוא "קודש לה"**.

[ואף שלא טאמר "ופתחת עליו את קודש לה" – הרי בפשוטו של מקרא אין צורך בתיבת "את" כדי להדגיש שהכוונה שצריכים לכתוב את התיבות "קודש לה", וכפי שמצינו בפסוקים שלפני? אודות אבני השוהם: "ופתחת עליהם שמות בני ישראל", ולא טאמר "את שמות בני ישראל"].

ולכן, מפרש רש"י בפי' מטות (לא, ו) – בנוגע למלחמת מדין: "הראה להם את הציץ שהשם חקוק בו והם נופלים כו" – כי כך מפורש בפרשתנו: "ופתחת עליו פתוחי חותם קודש לה".

ומזה מובן שבפשוטו של מקרא אין מקום לשקוי"ט על מי קאי "קודש לה" – כי "קודש לה" קאי על הציץ שעליו נכתבו התיבות "קודש לה".

ואין לתמוה במה נשתנה הציץ מכל שאר בגדי כהונה שדוקא עליו טאמר (ונכתב) "קודש לה" (אף שכל בגדי הכהונה הם "בגדי קודש") – כי הבן חמש למקרא מבין שישנם חילוקים בבגדי כהונה: החושן הי' מונח כנגד לבו של הכהן, האפוד – מאחוריו, הכתונת – סמוכה לבשרו של הכהן ללא כל הפסק, ואילו המעיל הי' ע"ג הכתונת (ולא על בשרו של הכהן ממש), ובמעיל גופא היו "שולי המעיל", וכיו"ב. ולכן

אין לתמוה מדוע דוקא הציץ הוא "קודש להי" – כי בלאה"כ בהכרח לומר שישנם חילוקי דרגות בבגדי כהונה.

ובפרט ע"פ המבואר בהמשך הפרשה – אודות הציץ – "והי על מצחו תמיד לרצון להם לפני ה'", וכפרש"י: "תמיד לרצות להם אפילו אינו על מצחו, שלא הי' כהן גדול עובד באותה שעה", שעילוי מיוחד זה מצינו בציץ דוקא (ולא בשאר בגדי כהונה), ולכן, אין זה פלא מה שדוקא הציץ הוא "קודש להי".

וכמו כן מובן שבפשוטו של מקרא אין מקום לשקו"ט בנוגע לאופן הכתיבה ד"קודש להי" – בשיטה אחת או בבי שטיין [שאז יש מקום לשקו"ט אם אות אחת – "קודש" ל" – יש עלי שם תיבה, כפי שמבאר הרגזיבי (צפעי"נ עה"ת פקודי לט, ל), ובדוגמת האות ה' תיבת "חלה" תגמלו זאת" (האזינו לב, ו) שהיא תיבה בפ"ע] – כי בפשוטו של מקרא נכתבו התיבות "קודש להי" כפי שהם כתובות בספר תורה, כלומר, בשיטה אחת.

ולכן, לא מתעכב רש"י לבאר מ"ש "ופתחת עליו פתוחי חותם קודש להי" – מכיון שענין זה מובן בפשטות בפשוטו של מקרא, כנ"ל.

כז. והנה, בפירושו לתיבת "ציץ" – כתב רש"י: "כמין טס של זהב הי' רוחב ב' אצבעות על המצח מאוזן לאוזן".

ויש לומר שעפ"י מתורצת שאלה שמתעוררת בפשטות הכתובים, כאשר לומדים אודות בגדי הכהונה:

בגדי כהונה – שמונה הם: חושן ואפוד, מעיל וכתנות, מצנפת ואבנט, ציץ ומכנסיים. וכמובא גם בפרש"י הלשון "שמונה בגדים". ולכאורה אינו מובן: הרי הציץ הי' תכשיט שנעשה מטס של זהב, וא"כ, כיצד אפשר לכנותו בשם **בגד**!!

[יש מפרשים שהציץ הוא אמנם תכשיט ולא בגד, ומה שמזכירים חז"ל שישנם **שמונה** בגדים – הרי זה מכיון שהם הולכים אחר הרוב, וז' מהם הם בגדים. אבל – בפשוטו של מקרא לא מסתבר לומר כן].

וע"פ דברי רש"י – שהציץ הי' "רוחב ב' אצבעות מקיף על המצח מאוזן לאוזן" – הרי זה מובן בפשטות:

מכיון שהציץ הי' מונח על פני המצח כולו – "רוחב ב' אצבעות מקיף על המצח מאוזן לאוזן" – נמצא שמלבד היותו תכשיט, הי' גם **בגד** שעל המצח. וע"ד החושן שעם היותו תכשיט, הרי הוא גם **בגד** שכנגד הלב.

ועוד ענין בזה: מלשון רש"י שהציץ הי' רוחב ב' אצבעות – משמע, שזוהי מדתו **הקבועה** של הציץ, ולא כפי הדעות שרוחב הציץ הי' אצל כל כהן לפי גודל מצחו, כלומר, שכאשר מצחו של הכהן הי' רחב יותר מבי אצבעות, היו צריכים לעשות ציץ רחב יותר, כדי שיכסה את כל רוחב המצח של כהן זה.

כח. הביאור בפרש"י – בענין הרמונים (ובהקדמה – שגם אצלי לא נתישב עדיין ענין זה כדי צרכו):

מלשון רש"י "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת", משמע, שישנם כמה סוגים של רימונים; מהם עגולים ממש, ומהם "העשויים כביצת תרנגולת" (ולא עגולים ממש). ועל זה מפרש רש"י שרמונים אלו (בשולי המעיל) היו "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת".

בלתי מוגה

ומ"ש רש"י שרימונים אלו היו "כמין רימונים העשויים כביצת תרנגולת" (ולא כסוג אחר של רימונים) – הרי זה משום שכך קיבל רש"י מרבו (בעת שלמדו מקרא), רבו מרבו וכו', עד למשה רבינו.

[וע"ד מ"ש הרמב"ם (בהקדמתו לפיהמ"ש) שישנם ענינים שהם מקובלים מפי משה, כך שלא שייך שתהיי מחלוקת בדבר. ועד כדי כך – שכאשר "תראה אותם בתלמוד מעיינים וחולקים זה על זה במערכת העיון ומביאין ראיות על אחד מאלו הפירושים והדומה להן, כגון מה שאמר במאמר הכתוב פרי עץ הדר אולי יהי רמונים או חבושים או זולתם (ובלשון הגמרא (סוכה לה, א): "ואימא פלפלין"), עד שהביאו ראיי עליו ממש"נ פרי עץ הדר, ואמר עץ שטעם עצו ופריו שוה וכו' – אלו הראיות לא הביאו מפני שנשתבש עליהם הענין עד שנודע להם מהראיות האלה, אבל ראינו בלא ספק **מיהושע עד עתה** שהאתרוג היו לוקחים עם הלולב **בכל שנה**, ואין בו מחלוקת, אבל חקרו על הרמז הנמצא **בכתוב** לזה הפירוש המקובל".

ועד"ז בנדו"ד – שנמסר בקבלה מדור לדור שרמונים אלו היו "כמין רמונים העשויים כביצת תרנגולת".]

כט. ויה"ר שמהלימוד והשקו"ט אודות בגדי כהונה – נזכה לראות את הכה"ג שילבש את בגדי הכהונה בביהמ"ק השלישי.

ואז לא נהי זקוקים לשקו"ט בנוגע לאופן עשיית הבגדים – מכיון שיראו זאת בפועל ממש. ואז תהי שמחה גדולה ביותר – מכיון שאין שמחה כהתרת הספיקות. וכאמור – שבקרוב ממש זוכים לראות את הכה"ג שילבש את בגדי הכהונה בביהמ"ק השלישי, ובלשון הגמרא (יומא ה, ב): "מלבישן לעתיד לבוא. . . כשיבואו אהרן ובניו ומשה עמהם", במהרה בימינו ממש, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

* * *

ל. הוזכר לעיל (ס"ג) שבשנה זו חל שבת פי זכור ביי"ג אדר, ערב פורים. והנה, ישנו ענין נוסף בקביעות כזו – שיום ראשון בשבוע דשבת פי זכור (שכל עניניו מתעלים באופן ד"י"כולו" בשבת פי זכור) חל בז' אדר, יום ההולדת וההסתלקות דמשה רבינו.

וכמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז (שיחת ש"פ תרומה ס"א ואילך) אודות הקשר והשייכות דז' אדר עם ימי הפורים – הן בנוגע לגזירת המן, ש"שמח שמחה גדולה" מפני שהפור נפל "בירח שמת בו משה", והן בנוגע לכללות העילוי שנפעל ע"י הנס דפורים – "קיימו מה שקיבלו כבר", כלומר, הקיום על כללות ענין **התורה**, ענינו של משה רבינו. ובפרט שמרדכי בדורו כמשה בדורו כו'.

ונוסף לזה: השייכות דז' אדר לפורים – ענין התורה (קיימו מה שקיבלו כבר) – היא גם מצד זה שז' אדר הוא היום שבו **מת** משה (שזה ידע גם המן), כי: הציווי ד"כתבו לכם את השירה הזאת גו"ו" (וילך לא, יט) נאמר באותו יום שבו מלאו ימיו ושנותיו של משה רבינו ("בן מאה ועשרים שנה אנכי היום", "היום מלאו ימי ושנותיי") – ז' אדר. ובפרט שביום זה כתב משה רבינו ספר תורה.